

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ПО ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ

ОДОБРЯВАМ
ДИРЕКТОР НА ДЕОС
(Проф. П.Балканска, дм)

За учебната 2021/2022

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО СПЕЦИАЛНОСТТА
„ФАРМАЦИЯ”
ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО - КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР”

Наименование на дисциплината: <i>„ Български език за чуждестранни студенти, обучаващи се на български език“</i>	Сигнатура	Хорариум <i>60 часа</i>
Образователна степен	Магистър	
Вид на обучение <i>Редовно</i>	Часове за седмица 2	Брой кредити 5
Вид на дисциплината <i>Задължителна</i>		
Вид на курса	 Два семестъра	
Ниво на курса (според наредбата за Учебните програми)	 Ниво М /магистър /	
Форми на оценяване	Текущо оценяване Участие в семинари Тест	Семестриален изпит Тест, събеседване
Форми и методи на обучение в курса	Лекция Дискусия Упражнения	Други: работа в малки групи за решаване на практически задачи

Преподавател: ст.пр. Светлана Тодорова
ДЕПАРТАМЕНТ ПО ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ, МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ
Адрес: ул. „Здраве“ №2

София, 2021 г.

ОПИСАНИЕ НА КУРСА

Курсът се състои от **60** академични часа, които представят различни форми на учебна натовареност. Провежда се в групи от чуждестранни студенти, носители на различни езици, които изучават фармация на български език. Те имат предварителни знания на български език на ниво Б2 по Общата европейска езикова рамка.

- Теоретично обучение – **20** часа;
- Работни семинари – **20** часа (изискват активност от страна на студентите и предполагат самостоятелна работа по предварително зададени теми, проект по една от тях, или участие и дебат по време на семинарите, както и работа с първични и вторични данни);
- Упражнения – **20** часа.

ФОРМИРАНЕ НА ОЦЕНКАТА

Оценката се формира комплексно:

- чрез активността на студента по време на протичането на курса;
- текущ контрол през семестъра;
- от изпитния резултат по време на сесията.

ВРЕМЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

- Текущо – за преценка на процеса на усвояване на знанията и уменията.
- В края на курса – за оценяване за придобитите знания и умения.

АСПЕКТИ ПРИ ФОРМИРАНЕТО НА ОЦЕНКАТА

- Участие в групови обсъждания
- Решаване на практически задачи
- Индивидуално задание
- Изпитен резултат

ПОМОЩНИ СРЕДСТВА ЗА ПРЕПОДАВАНЕ:

- Езикови материали;
- Езикови тестове;
- Текстове, свързани с изучаваната специалност, за оценка и анализ;
- Казуси за превод и интерпретация.

ЦЕЛ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА

Основната цел на курса е **усвояването на българския език като работен език за следването в МУ-София**; да разшири и задълбочи познанията по български език на

чуждестранните студенти за постигане на по-голяма автономност при работа със специализирана литература за професионална комуникация.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА:

- Разширяване и затвърдяване на знанията на студентите в устната и писмената реч;
- Създаване на практически познания върху фонетиката, морфологията, синтаксиса и лексикологията на съвременния български книжовен език на базата на текстове от изучаваните в първи курс медико-биологични дисциплини;
- Съвързване на изучаваните граматични конструкции с конкретни ситуации, специфични за специализираната литература: дефиниция, описание, причина/следствие, хипотеза, аргументация.
- Усвояване на структури, характерни за медицинския научен стил, на основни характеристики на научния текст, разбиране на текст, конструиране на текст, редактиране на текст;
- Усвояване на основна предклинична и клинична терминология;
- Използване на езика за общуване в различни социални ситуации.

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН ПО ТЕМАТИЧНИ ЕДИНИЦИ И ЧАСОВЕ ЗИМЕН СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Теоретич но обучение	Семинари/ Упражнения
1	1.Изговор на ударени и неударени гласни. Изговор на граматични форми. 2.Променливо Я. 3.Подвижни гласни в краесловието. Диктовка	1	1
2	1.Асимилация на съгласни. 2.Последици от първа и втора палатализация на задноезичните съгласни. 3.Случаи с двойни съгласни – изговор и правопис Текст : „Лекарствознанието по българските земи преди създаването на българската държава“	1	1
3	1.Откриване на различни части на речта в специален текст. 2.Формална структура на фармацевтичните термини: термини-думи и термини-словосъчетания. 3.Текст “Химичен състав на цитоплазмата на растителната клетка”.	1	1
4	1.Съществително име във фармацевтичния текст. Упражнения за определяне на рода на съществителните имена и образуване на форми за	1	1

	множествено число и определеност. 2.Образуване на термини съществителни имена с общо значение ‘предмети’. Съществителни имена за големи и малки предмети. 3.Текст: „Коприва”.		
5	1. Образуване на термини съществителни имена с общо значение ‘процеси’. 2.Текст: „Лавандула”. 3.Упражнения за дефиниране на термини върху основни понятия от химията и ботаниката.	1	1
6	1.Образуване на термини съществителни имена с общо значение ‘свойства’. 2.Упражнение за четене с разбиране на текст от учебното съдържание – текст „Имунитет”.	1	1
7	1.Образуване на сложни съществителни имена термини във фармацевтичния текст. Домашни и чужди терминообразователни елементи. 2.Текст „Алергии”. Откриване на ключови думи в текст от учебното съдържание.	1	1
8.	1.Прилагателни имена във фармацевтичния текст. Съгласуване със съществителните в терминологични словосъчетания и изречения. 2.Текст: – „Биологично значение на клетъчния сок”; 3. Конструирание на членуването в свързан текст - „Водата в клетката”.	1	1
9.	1.Прилагателни имена за форма и цвят. Текстове: „Външна морфология на клетката”, „Разположение на листата по стъблото”. 2.Словообразуване на прости прилагателни имена с различни наставки. Разграничаване от простите съществителни имена. Текст: „Копър”.	1	1
10.	1.Сложни терминологични прилагателни имена във фармацевтичната литература. Текст: „Основни биологични функции на белтъците”. 2.Разграничаване на сложни съществителни имена-термини от сложни терминологични прилагателни имена. Текст: „Пневмококи”.	1	1
11	1.Текст „Функция и предназначение на флавоноидите – четене с разбиране и откриване на ключови думи. 2. Обобщителни упражнения за съществителни и прилагателни имена във фармацевтичната литература.	-	2
12	1.Числителни имена във фармацевтичния текст . Числителни бройни и числителни редни. Упражнения за словообразуване на база числителни имена. 2.Текстове: „Гръбначен стълб”, „Ребра”.	-	2
13	1.Упражнение за образуване на дробни числителни имена. 2.Текст „Оплождане. Бластогенеза”. Упражнение за откриване в текста на кратки дефиниции и	-	2

	терминологични дублети.		
14	1.Местоимения във фармацевтичния текст. Упражнение за конструиране на текст с пропуснати местоимения. Текст: „Инфекция. Инфекциозен процес. Инфекциозна болест”. Четене с разбиране. Определяне на ключови термини. Използване на въпросителни и относителни местоимения в сложни съставни изречения.	-	2
15	1.Фармацевтична терминология. 2.Упражнение за четене с разбиране на непознат текст (текст „Приложение на ултразвук във фармацията”) – откриване на ключови думи и дефиниции. Абзац. Белези за свързаност на текста. Семестриален тест.	-	2

ОБЩО ЗА ЗИМЕН СЕМЕСТЪР: 30 учебни часа, от които: **10** часа теоретично обучение, **20** часа семинари и упражнения.

**ТЕМАТИЧЕН ПЛАН
ПО ТЕМАТИЧНИ ЕДИНИЦИ И ЧАСОВЕ
ЛЕТЕН СЕМЕСТЪР**

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари/ Упражнения
1	1.Глаголи във фармацевтичния текст. Упражнения за преходни и непреходни глаголи, лични и безлични глаголи, невъзвратни и възвратни глаголи, прости и сложни глаголи. 2.Определяне на лице, число, време, наклонение, вид и залог на глаголите Текст: „Антигени”.	1	1
2	1.Упражнения за семантизиране на глаголи с представки. Текст: „Билките и нашето здраве“.	1	1
3	1.Упражнения за откриване на лични и нелични глаголни форми в текст. Текст „Род <i>Corynebacterium</i> ”.Определяне на ключови термини. 2.Видове причастия: сегашни деятелни, сегашни страдателни, минали деятелни, минали страдателни.	1	1
4	1.Словообразуването на причастията. Значения и употреба във фармацевтичния текст. Текст „Физиологични процеси в клетката”. 2.Упражнения за отглаголни съществителни имена.	1	1

5	1.Отглаголни съществителни имена – продължение. Текст: „Обща характеристика на сорбционните явления”. Упражнения за терминологична синонимия, антонимия, омонимия, паронимия.	1	1
6	1.Наречия във фармацевтичния текст. Упражнения за откриване и семантизация на различни видове наречия в текста. Текст „Семейство Neisseriaceae”.	1	1
7	1.Предлози. Упражнения за усвояване на значението и употребата им в словосъчетанията и изреченията. 2.Текст „Имунна система”. Наблюдение на предлозите в текста.	1	1
8.	1.Разграничаване на прости и сложни изречения. Части на простото изречение. 2.Еднородни, вметнати и обособени части в простото изречение. Текст „Приложение на ултразвук във фармацията” – преговор с особен оглед към синтаксиса.	1	1
9.	1.Съюзи в медицинския текст. Съчинителни и подчинителни съюзи. 2.Текст: „Имунитет” . Наблюдение на съюзите в текста.	1	1
10.	1.Синтаксис на сложното изречение. Сложни съчинени изречения. 2.Текст „Химичен състав на лекарствените растения”.	1	1
11	1.Синтаксис на сложното изречение. Сложно съставно изречение. 2.Текст „Значение на гранично-повърхностните явления”.	-	2
12	1.Синтаксис на сложното изречение. Сложно смесено изречение. 2.Текст „Лекарства”.	-	2
13	1.Преговор: Основни характеристики на фармацевтичния научен текст и терминология. Упражнения с терминологична антонимия, синонимия, омонимия, паронимия. Текст: „Пътища за въвеждане на лекарствените вещества в организма“.	-	2
14	Четене с разбиране на текст от учебното съдържание и дискусия. Текст: „Лекарствени форми и препарати“.	-	2
15	Изпитно задание: Четене с разбиране на изучаван и неизучаван текст от учебното съдържание и дискусия .	-	2

ОБЩО ЗА ЛЕТЕН СЕМЕСТЪР: 30 учебни часа, от които: **10** часа теоретично обучение, **20** часа семинари и упражнения.

ОБЩО ЗА УЧЕБНАТА ГОДИНА: 60 учебни часа, от които: **20** часа лекции, **40** часа семинари и упражнения.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

След този курс на обучение студентите ще бъдат в състояние да:

- постигнат разширяване и задълбочаване на своята компетентност в сферата на българския език;
- добият по-голяма автономност при работа със специализирана литература за професионална комуникация.

КОНСПЕКТ ЗА ПИСМЕН ГОДИШЕН ИЗПИТ СЛЕД II СЕМЕСТЪР

ТЕМИ ЗА ПИСМЕН ИЗПИТ

1. Фонетични феномени в българския език и отражението им при писане (Изговор и писане на ударени и неударени гласни; Променливо Я; Подвижни гласни в краесловието; Асимилация на съгласни; Последници от първа и втора палатализация на задноезичните съгласни; Случаи с двойни съгласни – изговор и правопис.
2. Класификация на думите на части на речта.
3. Съществителни имена в медицинския текст
4. Прилагателни имена в медицинския текст
5. Числителни имена в медицинския текст.
6. Местоимения в медицинския текст.
7. Лични глаголи в медицинския текст.
8. Нелични глаголни форми в медицинския текст.
9. Наречия в медицинския текст.
10. Предлозите в медицинския текст.
11. Съюзи в медицинския текст.
12. Прости и сложни изречения.
13. Медицински термини.
14. Терминологична дефиниция.
15. Изразяване на характеристика, функция, служба, предназначение.
16. Съставяне на резюме на фармацевтичен текст.
17. Извличане на ключови думи от фармацевтичен текст.
18. Съставяне на план на фармацевтичен текст.

Указания за провеждане на писмен изпит:

Темите от конспекта се разработват под формата на езикови упражнения и текстови задачи за писмен изпит.

КОНСПЕКТИ ЗА УСТЕН ГОДИШЕН ИЗПИТ СЛЕД II СЕМЕСТЪР

ТЕМИ ЗА УСТЕН ИЗПИТ

1. Лекарствознанието по българските земи преди създаването на българската държава.
2. Билките и нашето здраве.
3. Химичен състав на цитоплазмата на растителната клетка.
4. Биологично значение на клетъчния сок.
5. Водата в клетката.
6. Разположение на листата по стъблото.
7. Коприва.
8. Лавандула.
9. Имуניתет.
10. Алергии.
11. Антигени.
12. Инфекция. Инфекциозен процес. Инфекциозна болест.
13. Химичен състав на лекарствените растения.
14. Лекарства. Лекарствени форми и препарати.
15. Пътища за въвеждане на лекарствените вещества в организма.
16. Обща характеристика на сорбционните явления.
17. Значение на гранично-повърхностните явления.
18. Приложение на ултразвук във фармацията.

Указания за провеждане на усен изпит:

Студентите изтеглят на лотариен принцип една от посочените теми, върху която им се предоставя текст за четене с разбиране и дискусия.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. П. Кънчева. Учебник по български език за чуждестранни студенти по медицина, стоматология и фармация. София, 2006.
2. Ст. Петрова, Пр. Цанкова, Е. Куртева, Кр. Томова, Ив. Илиев. Учете български език. Ниво 2А, 2Б.. София, 2004-2005.
3. П. Кънчева, Св. Тодорова. Български език в българска езикова среда. София, 2012.
1. Б. Стефанова-Гатева, И. Асенов, Й. Бенбасат. Фармацевтична ботаника. София, 2006.

2. М. Маринов. Физика. Учебник за студенти по фармация. София, 2002.
3. В. Петкова, С. Йорданова, М. Манова. Практическо ръководство по фармацевтични грижи. София, 2011.
4. И. Кръстева, П. Стоянова. Lingua Pharmaceutica. Ръководство по фармацевтична терминология. София, 2017.

Изготвил програмата:

(ст.пр. Светлана Тодорова)

Съгласувано с Ръководител Катедра по езиково обучение, медицинска педагогика и спорт:

(проф. Д. Сиджимова)

Програмата е приета на Катедрен съвет чрез гласуване –
протокол № 2/21.06.2021 г.